

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002520

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-07-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романов Станіслав Миколайович

2. Stanislav Romanov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0775-3940

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 201 Агрономія

Дата захисту: 24-07-2024

Спеціальність за освітою: 201-Агрономія

Місце роботи здобувача: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, буд. 25, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 5888

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, буд. 25, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, буд. 25, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.33, 68.33.29, 68.35

Тема дисертації:

1. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ГОРОХУ ОЗИМОГО ЗА ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В СТЕПУ І ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ
2. FORMATION OF PRODUCTIVITY OF WINTER PEAS ON THE ELEMENTS OF GROWING TECHNOLOGY IN THE STEPPE AND FOREST-STEPPE OF UKRAINE

Реферат:

1. У дисертації наведено теоретичне та практичне вирішення науково-виробничого завдання, яке полягало в науковому обґрунтуванні та практичному вирішенні удосконалення та поєднання елементів технології вирощування гороху озимого щодо проходження процесів розвитку, росту і формування високої врожайності культури залежно від біологічних особливостей сортів, норм висіву насіння та системи удобрення і підживлення в умовах в умовах Степу та Лісостепу. Мета – комплексне дослідження наукових і практичних засад щодо формування структурних показників продуктивності сучасними сорто типами гороху озимого, їх адаптивних властивостей та конкурентоздатності в умовах Степу та Лісостепу України та розробка на цій основі оптимальних елементів технології вирощування культури. Завдання досліджень: -

дослідити особливості процесів росту та розвитку гороху озимого за різної норми висіву насіння, застосування біологічних препаратів та системи удобрення в умовах Степу та Лісостепу України; - визначити залежність основних фенологічних, біометричних, структурно-морфологічних та адаптивних показників гороху озимого від норми висіву насіння; - обґрунтувати параметри елементів технології вирощування, які зумовлюють більш повну реалізацію біологічного потенціалу зернової продуктивності досліджуваних сортотипів гороху озимого; - з'ясувати вплив норми висіву насіння, застосування біологічних препаратів та системи удобрення на врожайність зерна гороху озимого та його якісні показники; - обґрунтувати економічну та енергетичну ефективність вирощування сортів гороху за норм висіву насіння, застосування біологічних препаратів та системи удобрення. Наукова новизна одержаних результатів полягала в обґрунтуванні комплексного застосування елементів технології вирощування сучасних сортів гороху озимого та встановленні закономірностей формування продуктивності культури у Степу та Лісостепу України. Уперше науково обґрунтовано агротехнологічні аспекти формування продуктивності сортів гороху озимого в зонах Степу та Лісостепу за комплексного застосування біологічних препаратів, системи удобрення та норм висіву насіння культури. Удосконалено оптимальне застосування біологічних препаратів у поєднанні з внесенням добрив та нормою висіву насіння гороху озимого в зонах не стійкого зволоження. Набули подальшого розвитку питання виявлення впливу застосування біологічних препаратів, системи удобрення, норм висіву насіння на терміни проходження етапів органогенезу гороху озимого, росту і розвитку рослин, формування урожайності та якості зерна культури і доцільності його вирощування в зонах Степу та Лісостепу. Об'єкт досліджень – процеси росту й розвитку рослин та формування структурних і якісних показників гороху озимого залежно від технологічних чинників. Предмет досліджень – сорти гороху озимого – НС Мороз та Ендуро; норми висіву насіння, біологічні препарати та система удобрення. Практичне значення отриманих результатів. Комплексне застосування елементів технології вирощування сучасних сортів гороху озимого та закономірності формування продуктивності культури та якості зерна у Степу та Лісостепу України пройшли виробничу перевірку та впроваджені в зоні Лісостепу у Вінницькій області на Уладово-Люлинецькій дослідно-селекційній станції на площі 2 га, в зоні Степу, Дніпропетровській області ТОВ «АГРОМАШ ЦЕНТР», на площі 200 га, та СФГ «ДИАНА» на площі 60 га. Ключові слова: сорти, норми висіву насіння, біологічні препарати, схеми живлення

2. The dissertation provides a theoretical and practical solution to the scientific and production task, which consisted in the scientific justification and practical solution of the improvement and combination of elements of the technology of growing winter peas in relation to the development, growth and formation of high yield of the crop depending on the biological characteristics of the varieties, the norms of sowing seeds and the system fertilization and feeding in the conditions of the steppe and forest-steppe. The goal is a comprehensive study of scientific and practical principles regarding the formation of structural productivity indicators of modern varieties of winter peas, their adaptive properties and competitiveness in the conditions of the Steppe and Forest Steppe of Ukraine, and the development of optimal elements of culture cultivation technology on this basis. Tasks of research: - to investigate the peculiarities of the growth and development processes of winter peas under different rates of seed sowing, the use of biological preparations and the fertilization system in the conditions of the Steppe and Forest Steppe of Ukraine; - determine the dependence of the main phenological, biometric, structural-morphological and adaptive indicators of winter peas on the seed sowing rate; - to justify the parameters of the elements of the growing technology, which lead to a more complete realization of the biological potential of the grain productivity of the investigated varieties of winter peas; - to find out the influence of the rate of sowing seeds, the use of biological preparations and the fertilization system on the yield of winter pea grain and its quality indicators; - to substantiate the economic and energy efficiency of growing pea varieties according to the norms of seed sowing, the use of biological preparations and the fertilization system. The scientific novelty of the obtained results consisted in the justification of the complex application of elements of the technology of growing modern varieties of winter peas and the establishment of regularities in the formation of crop productivity in the steppe and forest-steppe of Ukraine. For the first time, the agrotechnological aspects of the formation of the productivity of winter pea varieties in the Steppe and Forest-Steppe zones with the complex use of biological preparations, the

fertilization system and the norms of seed sowing have been scientifically substantiated. The optimal use of biological preparations in combination with the introduction of fertilizers and the rate of sowing of winter pea seeds in zones of unstable moisture has been improved. The issue of identifying the influence of the use of biological preparations, the fertilization system, and seed sowing rates on the timing of the stages of winter pea organogenesis, plant growth and development, the formation of crop yield and grain quality, and the expediency of its cultivation in the steppe and forest-steppe zones has gained further development. The object of research is the processes of plant growth and development and the formation of structural and quality indicators of winter peas depending on technological factors. The subject of research is winter pea varieties - NS Moroz and Enduro; seed sowing rates, biological preparations and fertilization system. The practical significance of the results. The complex application of the elements of the technology of growing modern winter pea varieties and the regularity of the formation of crop productivity and grain quality in the Steppe and Forest-Steppe of Ukraine passed a production check and were implemented in the Forest-Steppe zone in the Vinnytsia Region at the Uladovo-Lyulynets Research and Breeding Station on an area of 2 ha. in the Steppe zone, Dnipropetrovsk region, AGROMASH CENTER LLC, on an area of 200 hectares, and SFG "DYANA" on an area of 60 hectares. Key words: varieties, seed sowing rates, biological preparations, nutrition schemes

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- V.I. Voitovska, L.I. Storozhyk, V.V. Liubych, S.M. Romanov. Amino acid content in grain of different winter pea varieties and products of its processing. *Plant Varieties Studying and Protection*. 2021. Vol. 17, № 4. С.312-318 <https://doi.org/10.21498/2518-1017.17.4.2021.249013>
- Романов, С. М., & Сторожик, Л. І. Продуктивність гороху озимого залежно від азотного удобрення та біологічних препаратів в умовах Степу України. *Наукові праці Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків*. 2023. (31), С. 59–68. <https://doi.org/10.47414/np.31.2023.292490>
- Романов, С. М., Сторожик, Л. І. Формування густоти гороху озимого залежно від норм висіву насіння та системи удобрення в Правобережному Лісостепу. *Таврійський науковий вісник*. 2024, № 135. Частина 2. С. 50-60. <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.135.2.7>
- Романов С.М., Михайловин Ю.М. Угрупування сегетальної рослинності агрофітоценозу гороху озимого та її вплив на продуктивність культури у Правобережному Лісостепу України. *Новітні агротехнології*, 2024, Т. 12, № 1. <http://jna.bio.gov.ua/article/view/302321>
- Войтовська В.І., Сторожик Л.І., Романов С. М. Уміст амінокислот у зерні гороху озимого і продуктах його переробки. Тези доповідей III всеукраїнської науково-практичної конференції в заочній формі «Інноваційні технології та підвищення ефективності виробництва харчових продуктів», 20 квітня 2022 р. / Редкол.: Непочатенко О.О. (відп. ред.) та ін. Умань, 2022. С. 75
- Романов С.М., Сторожик Л.І., Завгородня С.В. Продуктивність гороху озимого в ґрунтово-кліматичних умовах Лісостепу. Матеріали V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції «ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА», присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.). НУБІП України, 2023. С. 183-185.
- Романов С.М., Сторожик Л.І. Вживаність гороху озимого залежно від застосування біологічних препаратів та азотного підживлення в Правобережному Лісостепу. Тези доповідей Міжнародної наукової інтернет-конференції «Інноваційні зернопродукти і технології», (м. Умань, 20 лютого 2024 р.). Редкол.: Непочатенко О. О. (відп. ред.) та ін. Умань, 2024. С.120-122.

- Мельник Сергій Іванович, Сторожик Лариса Іванівна, Войтовська Вікторія Іванівна, Романов Станіслав Миколайович, Кононенко Лідія Михайлівна, Присяжнюк Лариса Михайлівна, Присяжнюк Олег Іванович. Патент на корисну модель № 153647 Спосіб створення вихідного матеріалу гороху озимого, толерантного до аскохітозу в умовах in vitro. Заявка: u 2023 00564; Дата подання заявки: 15.02.2023. Чинний: 03.08.2022. Бюл. № 31

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U108001

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сторожик Лариса Іванівна
2. Larysa I. Storozhyk

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1587-1477

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, буд. 25, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рожков Артур Олександрович
2. Artur O. Rozhkov

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.09, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9138-7973

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобак Світлана Ярославівна

2. Svitlana Y. Kobak

Кваліфікація: к. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8747-4537

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут кормів та сільського господарства Поділля Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496588

Місцезнаходження: проспект Юності, буд. 16, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антал Тетяна Володимирівна

2. Tatiana V. Antal

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6225-9347

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доронін Володимир Аркадійович

2. Volodymyr A. Doronin

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9355-881X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків
Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, буд. 25, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Присяжнюк Олег Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Присяжнюк Олег Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ременюк Світлана Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна